

לכבוד

שולמית ביסמנובסקי

ארגון גני הילדים הפרטיים בישראל (ע"ר)

שלום,

חסר תקציבי בהסדר חינוך חנים לגילאי 3-4

א. כללי:

לבקשתכם, מצ"ב תמצית חסרי תקצוב בתוכנית המוצעת ע"י משרד החינוך להכללת הגנים הפרטיים בהסדר החוק החדש. כחלק מהרחבת חוק חינוך מגיל 3 וביטול זכות גבייה מההורים בגין שהות הילד בגן, עומדים אלפי גנים פרטיים, הפועלים במתכונת בלתי מתוקצבת לסגור את שעריהם ולקיים תחתם גנים מתוקצבים. בגנים אלו יחול איסור גביית השתתפות הורים. גביה תותר רק בגין פעילות שלא בשעות הבוקר או תוספת ארוחות. חל איסור לחייב הורה לרכוש שירותים נוספים.

הרשויות המקומיות אינן יכולות להיערך להפעלת אלפי הגנים האמורים ואינן מתיימרות להיכנס לנעלי הגנים הפרטיים הפזורים בתחום שיפוטם כיום. אפשרויות ההפעלה גולגלו לפתחיהן של הגנות המפעילות כיום גנים בבתי מגורים. דא עקה, גנות אלו, אשר 800 מתוכן מאוגדות בארגון אשר תחת אחריותך, נחשפות בבת אחת למודל כלכלי בלתי אפשרי.

כיום, בהתאם לפרסומי המשרד, תקציב מוסדר לגן גיל 3-4 יתקבל באופן סדיר רק ממשרד החינוך, ויעמוד על כ 227 אלף ₪ לגן של 31 ילד (נכון ל 1.2012 עומד על 217 אלף ₪ שהם כ 700 ש"ח לתלמיד לחודש מפיזור על פני עשרה חודשים. בהתאם לפרסומי המשרד צפוי גידול קל לפיו כל ילד יתקצב בסך $815 * 90\% = 733$ ₪). התקציב מיועד לגנות ולסייעת, וכן כולל סכום סמלי של 15 אלף ₪ לשם כיסוי הוצאות שאינן שכר. מאחר ובהתאם לפרוט שיובא לעיל, עלות גן פרטי הינה כפולה ומגיעה בממוצע ל 463 אלף ₪, נמצא כי המודל המוצע להפעלת גן פרטי בדירת מגורים יגרור את המפעילה להפסד של כ 236 אלף ₪! לשנת כספים אחת, וזה עוד טרם נביא בחשבון חסר תזרימי בגין השקעות התחלתיות. ללא סיוע בגין מבנה והצטיידות, עלות מלאה לילד עומדת על כ 1,500 ₪! זאת עוד טרם דנו בסוגיה הבלתי פתורה האם לסכום התקציב יתווסף מע"מ או שמא יש לנטרל גם מע"מ.

עלינו להדגיש כי במקרה והמחוקק יאפשר הטבות מס והקלות בהתנהלות מול "הרגולטור התורן" הפער יצטמצם בכמחצית והחסר התקציבי יעמוד על כ 110 אלף ₪ בלבד (...). בכלל ההקלות: פטור מארנונה, פטור ממס וביטול למשכירי נכסים לגנים, פטור ממע"מ או מע"מ בשיעור אפס, פטור מחיוב הסדרת שימוש חורג וצמצום דרישות משרד הבריאות.

עלות בפועל	סל תקצוב	
128,800	112,000	שכר גנות מתוקצב לפי מוסמך עד ותק 12 - נדרש תוספת 15%
90,000	90,000	שכר סייעת תעריפי משרה"ח
244,210	15,000	סה"כ עלות תפעול, תחזוקה, שכר דירה, פחת הצטיידות והכשרת גן, תקורה
	10,000	תוספת בעקבות החלת החוק
463,010	227,000	סיכום הפעלת גן פרטי

ג. הוצאות תפעול שכירות והכשרת הגן:

אכן, החובה להפעלת גן ילדים נתונה על הרשות המקומית במסגרת חובותיו המוניציפאליות. בפרסומים בתקנות ובחוזרי המשרד מצוין מפורשות כי הרשות נדרשת להפעיל ולתקצב את כלל הצרכים לקיום הגן. תוקף חוקי אף ניתן לפני מס שנים באמצעות חוק נהרי. מאחר והפרשנויות חלוקות, ומאחר ובלתי אפשרי כי מפעילת גן פרטי בכל עיר ועיר תפעל פרטנית מול הרשות, **במציאות הנוכחית כמעט כל הרשויות מתנערות מתקצוב הפעלת גן פרטי. ללא הסדרה מפורשת של חוק ונהלי אכיפה ברורים מצד משרד החינוך, ללא הקצאת משאבים כספיים לטובת הרשויות או ישירות למפעילה הגן, לא תתאפשר הפעלת הגן.** האבסורד בתקצוב של 15 אלף ₪ בלבד לתפעול העומד על מאות אלפי ₪, גדול מכפי שניתן לבאר במילים. עלינו לפנות למספרים שידברו בעד עצמם. המחירים מתבססים על מחירי שוק מניתוח ממוצעים של חמשה גופים המפעילים מאות גנים.

עלויות שנתיות:

120,000	ממוצע - משתנה בין אזורים. נע לחודש בין 5,000 ל 15,000 ואף יותר. מומלץ לפצל לפי 5-10 מרחבים אזוריים. מאחר ושכירות שאינה למגורים מחויבת במס, ביטוי"ל מע"מ ועלות דווח לרשויות, משכירי הדירות מכפילים עלות. הסך כולל ועד בית, תווך. (החלפת דירה פעם ב 5 שנים).	שכר דירה
18,000	ממוצע - משתנה בין אזורים. מומלץ לפצל לפי 5-10 מרחבים אזוריים.	ארנונה
10,440	הכשרת גן בסיסית כוללת מזגן, החלפת קו ביוב, צבע. אומדן שנתי ממוצע ביחס של 1/5 . פרוט מלוא ההוצאה 45 אלף + מע"מ, ראה נספח בהמשך.	הכשרת גן
32,770	דרישות קפדניות מצד משרד הבריאות וכן דרישות בטיחות: עמידה בדרישות בדירת מגורים גוררת מאמץ אדיר ועלויות גבוהות - דרישת מבואה, 3 שירותים ולא 2 כמקובל בדירות מגורים וכן הלאה. יש להתאים גנים ישנים. אומדן שנתי ממוצע ביחס של 1/5 . פרוט מלוא ההוצאה 163 אלף נוספים + מע"מ, ראה נספח בהמשך.	הכשרת גן
10,000	דרישה אולטימטיבית של כל בעל דירה המשכיר דירה. מבוצע בממוצע אחת ל 5 שנים. אומדן סכום בהתאם למידת השינוי בנכס.	החזרת גן לבעל הדירה
10,000	חשמל, מים, טלפון, חומרי הגינה וניקיון.	תפעול
3,000	חומרי מלאכה, ציוד מתכלה וחומרי למידה דידיקטיים.	ציוד מתכלה
20,000	תחזוקה שוטפת, אישור מהנדס חשמל, אישור יועץ בטיחות, אישור מכון התקנים, אישור כיבוי אש, אישור משרד הבריאות או תברואן, עבודות בטיחות ותיקוני בטיחות.	אחזקה רישוי ובטיחות
15,000	עלות בסיסית: הנהלת חשבונות, חשבות שכר (לפי תקנות עו"ה) רו"ח (חובת מאזן) עו"ד, מזכירה לטיפול ברישום רישוי דיווחים עמידה מול הורים ספקים ורשויות, השתלמות, דואר וטלפון משרדי, ביטוח. במקרה ומדובר בפעילות גן עד שניים התקורה אמורה להכפיל את עצמה.	הוצאות הנהלה
5,000	עלות הצטיידות ממוצעת. יחס של 1/7 שנים בלאי לציוד הקמה	הצטיידות
244,210	סה"כ עלות תפעול, תחזוקה, שכר דירה, הצטיידות תקורה ופחת הכשרת הגן	

ג. החלת תקנות פטור:

פעילות המחוקק והתקנת תקנות לטובת גני הילדים, תוכל לאפשר חסכון עצום בעלויות. תחת דיון מיגע להגדלת התקציב ותשלומי חזרה לקופה הציבורית, נראה כי נכון לקצר הליכים ולהחיל מספר תקנות פטור על גני ילדים.

60,000	פטור ממס ביטוי"ל ומע"מ מעל השכרת דירת מגורים
18,000	פטור ארנונה גן ילדים
<u>32,770</u>	צמצום דרישות בריאות בלתי ישימות כמו 3 שירותים, מטבח מונמך ומבואה
110,000	סה"כ

ד. שימוש חורג:

הפעלת גן ילדים בבית מגורים, כמו כל שימוש בנכס בשונה מיעודו המקורי, דורשת אישור. האישור מתקבל מהרשות המקומית בכפול להוראות המינהל. האישור הינו תנאי לקבלת רישיון גן. בשנה האחרונה חלה הקפדה מצד משרה"ח בעוד בפועל כמעט ובלתי אפשרי לקבל אישור כזה. מעבר לחתימות השכנים וטיפול המסמכים והרישומים קיימות דרישות סף בלתי עבירות כמו שטחי חניה מקלטים לצד סוגיות משפטיות נוספות. בכדי לדלג מעל כל המהמורות נדרש מבקש האישור לשריין מאה אלף ₪ ואף יותר. **מפעילת גן הילדים לא יכולה להרשות לעצמה טיפול בשימוש חורג הדורש משאבי זמן ידע וכסף רב.** על שולחן הדיונים מונחת הצעת חוק לביטול הצורך באישור שימוש חורג לגן ילדים שהוגשה ע"י ח"כ משה גפני יו"ר ועדת הכספים וח"כ אורי מקלב. מומלץ כי טרם פתיחת הגנים תבחנו עד כמה התקדמה הצעת החוק ומהי מידת הסבירות לאישורה.

ה. מע"מ:

הגנים הפרטיים מורשים לצורך התקשרותם עם המשרד לפעול כתאגידיים משפטיים בלבד: עמותה או חברה. ניהול הגנים תחת עמותה אינו סביר מאחר והמפעילות מצהירות במפורש על הפעלת הגנים למטרת פרנסה ורווח ואינן מתיימרות להצהיר שמטרתן שלא לשם מטרת רווחים, הצהרת חובה לצורך הקמת עמותה. (לסבר את האופן: חבר הועד אינם יכולים לקבל שכר. מפעילת הגן תצטרך לגייס צוות מנהל בהתנדבות. על כל שיק יבואו חתימות של שני מורשי חתימה) האלטרנטיבה לאותן גונות הינן הקמת חברות בע"מ. מאחר ולא חלה בהירות לגבי עניין המע"מ, יש לוודא כי לסכום התקצוב יתווסף מע"מ. התוספת לא תעמוד על שיעור 16% מלא. החברות אינן נדרשות לשלם מס שכר (7.5%) המגולם בתקציב לילד ועומד על כ 5.5% מהתקציב, וכן יכולות לקזז מע"מ על תשלומי ספקים. נמצא כי אין צורך לבקש עדכון תקציב ב 16% תוספת, אלא יש לעדכן תקציב ברוטו בכ 7.5% נוספים.

לחילופין ניתן כמובן לקבוע תקנה או הוראת שעה לפטור או שיעור מע"מ 0% על הכנסות הפעלת גן ילדים.

ו. עלות שכר גננת:

שכר הגננת, כאמור, נכלל בתחשיב עלות הגן ומהווה את עיקר תקצוב המשרד. בהתאם לחומרים שהועברו לפורום והוצגו בפני, תקצוב השכר יעמוד בגנים הפרטיים כפי שמקובל, שכר התואם לוותק ממוצע 12 ודרגת מוסמך. בשונה מתחשיבי המשרד בתקציבים אחרים, בהם התקצוב נעשה לפי פרופיל הגננת, במקרה של גן פרטי **אין הכרה בותק בפועל גם אם גבוה יותר ואין הכרה בדרגת בכיר ב.א. או מ.א.** בעוד דרגות מקצועיות מקובלות ורווחות בגנים הפרטיים. גנים צעירים או ללא הכשרה מרוויחים, גנים המעסיקים גננות בעלות הכשרה מפסידיים. חלוקת עוגה לא מידתית **המעודדת העסקת גננות עם רף מקצועי נמוך.** בנוסף, למרות שכמעט 100% של הגנים מעסיקים נשים, אמהות לילדים, המשרד מחשב זכאות לתוספת אם ותוספת מעוונות בהנחה כי רק שליש מהגננות/ים זכאים להטבות אלו. לדוגמא:

שכר גננת מתוקצבת עומד על 112 אלף ₪ בעוד שכר גננת בותק 12 אולם בדרגת B.A עומדת על 122 אלף ₪ פער של כ 14%

יודגש כי למרות ההסברה שהועברה לכם, שתקצוב הגנים זהה לעניין זה לתקצוב רשות מקומית, ההצהרה שגויה. רשות מקומית אכן מתקצבת באופן זהה אולם לאחר מכן מקוזזת בגובה התקצוב. העסקת גננות ברשויות נעשית ישירות ע"י המשרד והגננת מקבלת את מלוא זכויותיה. בעניין זה יש להבין כי חיוב הרשות בגין גננות עודפות נעשית גם היא לפי פרופיל מוסמך 12 ובכך סופג המשרד עלות נוספת.

חסר תקציבי נוסף הקיים כיום בתקצוב גנים פרטיים ונראה כי יחול עליכם הינו שהתחשיב משמיט בטעות תחשיב הבראה וביגוד של גננת משלימה (מחשב הבראה וביגוד רק ל 5 ימים ולא ל 6 ימים) המלצתי כי תבקשו כבר כיום התייחסות לני"ל. בנוסף, ברשויות רבות מקובל להקצות **כוח סיוע נוסף** לגנים לילדים בגיל 3 בגין הצורך בטיפול אישי. לכאורה, ברשויות אלו, נדרש כי הרשות תקצה גם בגנים הפרטיים כוח סיוע ביחס זהה ליחס המתקבל בגנים הרשמיים.

ז. חסר תקצוב ילדים חסריים בגן

תקצוב גן מחושב לפי 31 ילדים בגן כאשר בפועל בגן פרטי ממוצע הילדים עומד על 25 בלבד. גם בממוצע ארצי בגנים רשמיים וכן ברשתות חינוך עומד ממוצע מספר הילדים על תפוסה פחותה מ-31 ילד. הממוצע עומד על 28.5 ילד. **חסר של כ 2.5 ילדים מגיע ל 8%**. האם הפער עומד להיות מועמס על הגננת הפרטית? לכאורה, יש לפעול לקביעת תקן בסיסי לגן בדומה לקביעת התקן בבתי הספר היסודי (פועל במלואו משנת תשע"ב, מדד שטראוס). למשל: אישור כיתה מ 20 ילד 5 ימי לימוד (ויום שישי אם יתקיים, ניתן יהיה לגבות מהורים) ומעל 30 ילד יאושר 6 ימי לימוד וכיוצא. לגיטימי גם לקבוע מרחקים גיאוגרפיים מחייבים לצורך בחינת היתכנות תפוסת גן אזורי. העדר התייחסות ונתק מוחלט בין היתכנות רישום הילדים האזוריים בגן לבין התפוסה הנדרשת לצורך אכלוס מלא, ראויים לבחינה מחודשת.

לסיכום:

המודל הכלכלי המוצג כיום לגננת מעמיד אותה בפני מציאות בלתי אפשרית – הפסד צפוי כבר בשנת ההפעלה הראשונה המגיע למאות אלפי ₪. ללא הסדרת תקצוב סביר ומקיף, התייחסות לכלל סעיפי התקציב והתקנת תקנות מקלות על גני ילדים, פתיחת גן ילדים תחת ההסדר החדש תוביל בסופו של יום לקריסתו.

"חינוך חינוך מגיל 3" - חינוך! תלוי מי משלם את הפער.

בכבוד רב,

אביגיל שקוביצקי, רו"ח

משרד מישור חשבות למוסדות ויעוץ עסקי

נספח
הכשרת דירת מגורים לגן ילדים

		הכשרה בסיסית:
	2,000	דוד שמש / בוילר
	9,500	מיזוג
	5,000	זיפות גג (איטום) - אומדן סמלי שכן קיים רק בחלק מהדירות
	12,000	החלפת קווי ביוב - בד"כ קיים בהסבה ממגורים למאסה של ילדים
	8,500	נגרות - דלתות
	<u>8,000</u>	צביעת גן
	45,000	סיכום שיפוץ בסיסי
מינימום!	8,000	שרטטת, פיקוח ולווי
		דרישות בטיחות: - מהווים התניה לקבלת רשיון!
	8,000	אלומיניום ומסגרות
	4,000	סורגים
	7,000	חשמל (גופי תאורה, הרמת שקעים, שדרוג לוח, הוספת כח)
		דרישות בריאות: - מהווים התניה לקבלת רשיון!
	15,000	מטבח נמוך - החלפת כל הארונות, השיש והכיריים
3 * 3,200 ₪	9,600	נקודות ומע' אינסטלציה לכיור רחצה נוסף וכן שינוי מיקום השירותים
3 * 1,400 ₪	4,200	שלושה תאי שירותים (בינוי יעלה יותר ויקשה על החזרת הנכס)
	12,000	פרוק קירות (גודל כיתות, מבואה וכ"י)
35 מ"ר * 190 ₪	6,650	חיפוי קירות שירותים - השירותים הנוספים וכן תוספת על הקיים בדירות
כ 40 מ"ר * 170 ₪	<u>6,800</u>	ריצוף כולל תיקונים - עקב פרוק הקירות והשירותים - בהנחה שבעל הנכס מאפשר החלפת ריצוף לחלק מהדירה
	81,250	סיכום דרישות בגין התניה לרישוי
	126,250	סה"כ בסיס כולל דרישות בריאות
	<u>20,200</u>	מע"מ 16%
	146,450	סה"כ הכשרת פנים הגן כולל מע"מ
		סביבת הגן - דרישות בריאות ובטיחות: (עוד טרם הוכללו מתקנים!)
25% משטח החצר	10,000	סככות
	6,000	ארגז חול
80 מ"א * 380 ₪	30,400	בינוי/שדרוג גידור ושערים לפי מפרט מוכתב
יכול להגיע לפי 3	<u>13,600</u>	הכשרת חצר - תלוי במצב. ניקוש, בסיס גומי, ישור קרקע.
	60,000	סה"כ
	<u>9,600</u>	מע"מ 16%
	69,600	סה"כ עיצוב סביבת הגן כולל מע"מ
	216,050	סה"כ הכשרת דירת מגורים לגן ילדים